

Når SKOVEN KALDER

Skovfuglejagt i Sverige med stående hund.

TEKST: JESPER KJELDS
FOTO: FREDERIK AAKÆR STAUN OG JESPER KJELDS

GPS'en bipper. Min ruhårede hønsehund Miki har en stram stand mellem de unge birketræer på kanten af myren 30 meter til højre for mig. Jeg kan ikke se mine kammerater gennem den tætte granskov, men det betyder ikke noget nu. Dette øjeblik handler kun om min hund og de fugle, han har fundet.

Jeg bevæger mig hurtigt men stille hen bag ham. Hans krop er som hugget i sten. Øjnene er fast rettet mod en lille lysning mellem træerne.

Med rolig, men fast kommando, giver jeg ham rejseordre. Han går villigt frem og rejser præcist et kuld dalryper. Otte flotte fugle letter i en eksplosion af vingeslag, og jeg får fældet en enkelt med et rent bagskud. Min hund får besked på at apportere. Den bedste belønning, han kan få.

Sådan ser en noget nær perfekt jagtsekvens ud, når man jager skovfugle i de svenske skove med stående hund. Det kræver erfaring, tålmodighed og ikke mindst en velafrettet hund, men når det lykkes, findes der få ting i jagtens verden, der kan måle sig med den oplevelse. ►

NATURENS UFORKLARLIGE TILTRÆKNING

Har du nogensinde mærket den uforklarlige tiltrækning, skoven udøver, når sensommeren så småt er ved at rinde ud, og tanken om skovfuglejagt i det svenske højland begynder at ulme? For mig og mine jagtkammerater er det en årlig færd – en rejse, der handler om mere end blot at nedlægge vildt. Det handler om at genforbinde med naturen, om venskab og ikke mindst om den uovertrufne glæde ved at se vores stående jagthunde udfolde deres medfødte talent.

Som erfaren jæger med en dyb passion for stående hunde ved jeg, hvor unikt et bånd man knytter til sin firbenede makker, når man deler disse intense oplevelser. Det er i de svenske skoves stille dyb, blandt tjur, urfugl og dalryper, at magien for alvor opstår.

SVEG – EN SKOVFUGLEJÆGERS DRØM

Området omkring Sveg i Härjedalen er et rigtigt godt område at jage skovfugle i. Her finder du tusindvis af hektarer urørt natur med gammel skov, vidtstrakte myrområder og majestætiske fjelde. I dette område har vi (fire danske jægere og vores stående hunde) tilbragt mange uforglemmelige dage på jagt efter tjur, urfugl og dalryper.

Vi fire kammerater: Torben, Lars, Thomas og undertegnede – hver med sin stående jagthund. To

Det svenske fjeldlandskab er fantastisk til skovfuglejagt.

Med på jagten var to weimaranere, en breton og en ruhåret hønsehund.

Det skorter ikke på urørt natur ved Härjedalen.

elegante weimaranere, en lynhurtig breton og min egen trofaste ruhårede hønsehund Miki var med på holdet. Alle hundene havde GPS, hvilket er uundværligt i det kuperede og tætte terræn, hvor selv en hund på 20 meters afstand kan forsvinde bag en stor gran eller en klippeblok.

Jagtområdet "LillaBerget" strækker sig over 8.000 hektar blandet skov. Her finder du både ældgammel urskov og nyere tilplantninger, store myrområder og stejle fjeldskrænter. Det er et terræn, der stiller krav til både jæger og hund, men som også byder på nogle af de fineste jagtopplevelser, man kan forestille sig.

FORBEREDELSEN – MERE END BLOT PAKNING

Enhver vellykket jagttur starter længe, før støvlerne rammer skovbunden. For os er forberedelsen en essentiel del af oplevelsen. Med seks fulde jagtdage foran os, med premiere den 25. august, ankom vi den 24. om eftermiddagen, fulde af forventning.

Vores hunde er ikke bare kæledyr; de er dedikerede jagtpartnere, hvis træning og velbefindende er altafgørende for turens succes. De var i topform, og det samme skulle vi selvfølgelig være. Logistikken var som altid minutøst planlagt. Madvarer, drikkevarer og alle fornødenheder til både hunde og mennesker var pakket med omhu.

Det meste af kødet havde vi planlagt at skaffe via jagten. Erfaringen fra tidligere ture havde lært os, at når man jager skovfugle med stående hund i de svenske skove, kommer man sjældent hjem med tomme hænder. Med masser af gode grøntsager, fløde og bacon i bagagen var vi klar til at forvandle enhver nedlagt fugl til god og velsmagende aftensmad.

SVENSK JAGTBUREAUKRATI – SÅ ENKELT KAN DET GØRES

En stor fordel ved at jage i Sverige er den nemme administration. Jagttegn løses digitalt online, og toldangivelse af haglbøsser klares hurtigt og problemfrit. Det er et system, som vi godt kunne lære noget af både her i Danmark og især i Tyskland. Effektivitet er guld værd, når man har travlt med at komme ud i skoven. ►

REJSEN NORDPÅ — FRA FÆRGE TIL FÆBOD

Vores eventyr begyndte sen nat den 23. i Frederikshavn, hvor vi mødtes ved Stena Færgen for at tage natfærgen til Göteborg. At starte rejsen sammen med forventningens glød i øjnene og snakken om tidligere ture er en del af charmen.

Tidligt næste morgen ankom vi til Göteborg og satte kursen nordover. Første planlagte pause var i Kristinehamn, omkring tre timers kørsel nordpå, en stor del langs Vänerns vestkyst – et utrolig smukt landskab, der langsomt skifter karakter. Vejret var dejligt lunt og mildt, en perfekt sensommerdag, der varslede godt for de kommende jagtdage.

Turen fortsatte til Mora, endnu tre timers kørsel. Her skiftede landskabet for alvor fra landbrug til skov, klipper og søer. Det er et imponerende syn, men man bemærker også, at kårene ændrer sig; gårdene bliver mindre og mere ydmyge.

I Mora besøgte vi den lokale jagt- og fiskebutik – altid et trækplaster for os jægere. Det vigtigste indkøb var et lokalt, meget effektivt middel mod myg og knot: birketjære. Det laves lokalt ved at inddampe saft fra birketræer til en sort tjære. Man smører det på udsatte steder, og der bliver det. Og ja, vi dufter alle som et vellykket bål, men det virker!

PRIMITIV OVERNATNING GIVER DEN ÆGTE VILDMARKSOPLEVELSE

Vi boede i gamle fæbohytter – ABC-hytterne – 30 kilometer vest for Sveg. Disse primitive træhytter fra gamle dage, hvor de fungerede som sommerboliger for dem, der passede køer og får på fjeldet, har kun det allermest nødvendige: senge, kakkellovn og gasblus. Ingen elektricitet, ingen luksus. Vand hentede vi i en brønd, og brændet til kakkellovnen fældede og flækkede vi selv.

Det lyder måske hårdt, men denne simple tilværelse er faktisk en stor del af oplevelsen. Når du sidder ved bålet om aftenen efter en lang dag i terrænet, omgivet af stilheden i den svenske skov, forstår du, hvad det vil sige at være tæt på naturen. Uden mobilsignal og andre moderne forstyrrelser får du tid til at lytte til skovens lyde og nyde kammeratskabet med dine medjægere.

DEN FØRSTE JAGTDAG — LILLABERGET

Omkring solopgang den første dag var vi alle klar. Hundene kunne næsten ikke holdes tilbage – de mærkede spændingen og vidste godt, hvad der ventede. Vi havde proviant med til hele dagen, for ruten rundt Lillaberget ville tage os helt frem til sen eftermiddag.

De første par kilometer gik gennem lidt kedelig contortafyrreskov – mest transport. Men så tårnede Lillaberget sig op foran os. Det er ikke en alpin fjeldtop, men et ældgammelt massiv, som gennem millioner af år er blevet formet af vejr og vind til runde, blide former.

Et karakteristisk skovfugleterræn.

Rundt om og opad Lillaberget strækker sig gammel skov – noget af den oprindelige skov. Ved foden springer kilder frem fra bjerget og danner de myrområder, som er så karakteristiske for svensk skovfugleterræn. Vandet fra de små bække er krystalklart og kan drikkes direkte – en forfriskende oplevelse efter en lang dag i terrænet.

Vi foldede ud på en kæde med cirka 40 meter mellem hver mand. Det er den klassiske formation til skovfuglejagt med stående hund. Hundene afsøgte terrænet foran os i passende afstand – ikke for tæt, men heller ikke så langt væk, at vi mister kontakten. Selv når hunden er tæt på, kan den pludselig være forsvundet bag en stor gran eller en klippeblok. Derfor er GPS'en uundværlig. ►

Det svenske landskab skifter hurtigt fra landbrug til skov, klipper og søer.

En del af charmen ved skovfuglejagten i Sverige er de primitive forhold. Ingen elektricitet, og vandet hentes i en brønd.

Dansk design og produktion i hjertet af Danmark

Med 40 års erfaring indenfor våbenproduktion i bagagen, begyndte vi for 10 år siden produktionen af vores første og mest kendte lyddæmper: Nielsen Sonic 45, bedre kendt blot som "Sonic 45". I dag er vores lyddæmperproduktion vokset markant, og vi producerer nu 19 forskellige lyddæmpermodeller til alt fra kaliber .17 til .458. Som for 10 år siden, er vores fokus stadig holdbare, effektive og prisstærke lyddæmpere.

I dag omfatter vores produkter også justerbare rekylbremsere, blyfri projektiler til jagt og bane samt færdigladt ammunition til jagt. Og der kommer løbende flere produkter til. Naturligvis til stærke priser og stadig med design og produktion i Danmark.

Den bedste belønning
for Miki - at få lov til at
apportere!

JAGTTEKNIK OG HUNDEARBEJDE

Tempo er afgørende, når man jager skovfugle med hagl og stående hund. Vi går i et rask tempo, for fuglene er gode løbere og skal presses lidt, så de kommer på vingerne. De fleste skud tager man på opfløj, men de bedste oplevelser får man, når hunden får ordentlig stand.

Jeg gik langs kanten af en mindre myr, cirka 50 meter inde i skoven. Min GPS bippede – Miki havde stand! Cirka 30 meter til højre for mig på myrkanten. Jeg kunne ikke se mine kammerater gennem den tætte skov, så jeg skyndte mig ud til Miki, som stod i stram stand mellem nogle unge birketræer. Det tegnede godt – han havde fært af fuglene og havde sat dem hårdt.

Jeg kom op bag ham i god afstand og gav rejseordre. Han gik villigt frem og rejste lige ind i flokken af dalryper. Otte flotte fugle lettede, og jeg fældede en enkelt. Det kunne have været flere, men jeg var godt tilfreds. Det var Miki også – han fik lov til at apportere den fældede fugl, hvilket er den bedste belønning for en stående hund.

Sådanne sekvenser er, hvad skovfuglejagt med stående hund handler om. Det kræver en velafrettet hund, der kan afsøge terrænet systematisk, finde fuglene og holde dem på plads, indtil jægeren kommer til. Når det fungerer, er det jagtens fineste disciplin.

MYRENS UDFORDRING OG SKOVENS DELIKATESSE

Ikke alle dage forløber problemfrit. På anden dag skulle vi rundt om den store myr – et område, der året før havde budt på mange fugle. Myr er et særligt terræn at bevæge sig i. Det er som at gå på en stor svamp, der giver efter ved hvert skridt. For det

Det er ikke helt
ufarligt at færdes
på en myr – hvilket
Lars måtte sande.

meste går det godt, men nogle gange mindre godt.

Lars var mindre heldig, da vi skulle krydse en mindre arm af myren. Bedst som vi troede, terrænet var sikkert, gik han igennem og sank i til midt på livet. Det er træls og potentielt farligt – det er meget svært at komme op uden hjælp. Vi fik ham hevet op, godt våd og med vand i støvlerne, men med godt humør. Det er ligesom en del af vilkårene heroppe i de svenske skove. ►

En tjur er en fugl af anseelig størrelse. Cirka fem kilo vejer sådan en fætter.

Tredjedagen gav også ryper på tasken.

Belønningen kom lige inden frokost, da Torben fik ram på en stor, gammel tjurkok. Den gik ned i et perfekt sideskud. Når disse fugle letter, skal man ikke tage fejl af størrelsen og hastigheden. Det er vilde fugle, og de flyver hurtigt. Inde i skoven har du bare et splitsekund til at skyde, så det handler om at være klar stort set hele tiden.

En stor tjurkok vejer omkring fem kilo, og at bære den ekstra vægt i rygsækken resten af dagen i det kuperede terræn gør godt i benene. Men det er en god slags træthed – den slags, man får af at have arbejdet hårdt for sit bytte.

Vi så ikke så meget mere den dag, men til aften stod den på skovfuglelækkerier. Grøntsager svitses i bacon, brystkød og lår svitses med. Gode krydderier og urter, lidt hvidvin, fløde og så skovbær – blåbær og tyttebær. Vi havde fundet lidt kantareller, og de kom også med. En ret for guderne – bedre end "Nak og Æd".

D-HYTEN – ET VILDMARKSHJEM I HØJLANDET

Tredje dag gik turen op til D-hytten, der ligger tæt på skovgrænsen ved fjeldet. Vi skulle overnatte deroppe, så rygsækkene blev pakket med forsyninger til to dage. Hundene fik små rygsække på, så de kunne bære deres eget foder – ikke for tungt læsset, men nok til at de kunne mærke, at de var med til at bære byrderne.

Efter en halv times køretur op i skoven parkerede vi ved et vandløb, der løber til den store elv. Her står et stort kalktårn, der doserer kalk for at holde en god pH-balance i vandløbet – en påmindelse om, at selv i denne vilde natur tages der hånd om miljøet.

Vandringen til D-hytten tog omkring to timer gennem skov, myr og til sidst mere åbent terræn. Hundene blev hurtigt fortrolige med at bære på rygsækkene og havde stadig energi og stor lyst til at afsøge terrænet langs sporet. Vi så flere urfugle lette til siderne, men uden for skudhold.

Ved en stor, fritliggende sten drejede stien skarpt nordpå. Vi havde kun gået et par hundrede meter, da en af hundene pludselig fik stand cirka 40 meter fra stien. Rygsækkene blev hurtigt

Vores ture har mange traditioner – nogle af dem er måske lidt udfordrende...

smidt, og vi kom i god position på begge sider af den stående hund. Hun avancerede som skudt ud af en kanon og rejste et kuld ryper. Vi skød to fugle, og da flokken fløj et par hundrede meter længere frem og slog ned der, fulgte vi efter og skød endnu et par ryper.

D-hytten er en perfekt basecamp. Med et stort bål- og madlavningssted i midten af rummet og køjesenge hele vejen rundt kan der sove seks mand. Det er hyggeligt og funktionelt – præcist, hvad man har brug for efter en lang dag i terrænet.

TRADITION OG KULINARISKE UDFORDRINGER

Om aftenen ved D-hytten ventede turens store udfordring – og ikke den slags, man møder i terrænet. Det er tradition (om end en ret mærkelig en), at vi efter aftensmad åbner en dåse surströmming. Selv udenfor i god vind stinker det absolut fælt, og man får hurtigt brækfornemmelser. Men åbnes skal dåsen, og vi skal alle smage – bare et lille nip, hurtigt efterfulgt af en ordentlig O.P. Anderson snaps.

Det er ikke mad for sarte sjæle, men en rigtig vildmarksprøve, der skiller de hårdføre fra kyllingerne. Og måske netop derfor er det blevet en tradition – en påmindelse om, at ikke alt ved jagt og udendørsliv handler om komfort og behagelighed. ▶

TERMISK OPTIK FRA ØVERSTE HYLDE BLACK FRIDAY

20% RABAT PÅ VEJL. PRISER
KØB HOS DIN LOKALE FORHANDLER

HIKMICRO STELLAR 3.0 SX60L

FØR 46.199,-
NU 36.959,-

HIKMICRO HABROK PRO HX60L

FØR 44.699,-
NU 35.759,-

HIKMICRO PANTHER 2.0

FØR FRA 25.645,-
NU FRA 20.516,-

HIKMICRO LYNX S/2.0

FØR FRA 2.799,-
NU FRA 2.239,-

Find din nærmeste forhandler

HIKMICRO

Autoriseret distributør
XTR4 HUNT

Den sidste dag
bød på både
urfugle og tjur.

NÅR VEJRET VENDER, OG TERRÆNET UDFORDRER

Fjerde dag vågnede vi til regn. En front var trukket ind over i løbet af natten, og vejrudsigten var ikke lovende. Men sådan er vejret i de svenske skove – uforudsigeligt. På med regntøj og afsted.

Dagens rute gik vestpå – en cirka 12 kilometer lang tur gennem åbent landskab og langs et mindre vandløb. Regnen tog til op ad formiddagen, og vi blev efterhånden godt våde. Under en pause krydsede min Miki pludselig op i vinden og ud over åbent terræn.

"Dumme hund, kom nu her," tænkte jeg, men han hørte ikke efter. Og så pludselig frøs han i stram, højrejst stand. Alle fire mand satte kursen mod ham, der stod 200 meter væk. Vi kom i position og på kommando rejste han en flok ryer. Vi skød to fine kyllinger.

Det var et perfekt eksempel på vigtigheden af at have tillid til sin hund. I regn og dårligt vejr,

når både jæger og hund er trætte og våde, er det hundens næse og instinkter, der ofte gør forskellen mellem en tom og en fyldt jagttaske.

TRADITIONEL AFSLUTNING MED BAD OG SIDSTE JAGT

På den sidste jagtdag var det tradition at køre til Kibo for at bade i den fine badesø der. Selv her sidst på sommeren var det en kølig, men forfriskende oplevelse. Med fire dages skidt på kroppen var det skønt med en tur i baljen og lidt sæbe.

Den sidste jagt gik til terræner ved Ytterberg, hvor vi gik op ad en ikke så stejl bjergskråning med vekslende bevoksning. Det sjove ved fuglene her var, at de lettede fremad og opad, men mange vendte hurtigt og fløj nedad igen lige hen over hovedet på os. Det gav nogle sjove, men også svære skud. Vi fik et par urfugle og tjur på tasken – en værdig afslutning på en fantastisk tur. ►

Er der noget
smukkere syn?

En stående hund er en essentiel partner til skovfuglejagt.

Hundene bliver trætte, men elsker dagene i det svenske.

DEN STÅENDE HUNDS UUNDVÆRLIGE ROLLE

Som jæger med en dyb passion for stående hunde kan jeg ikke understrege nok, hvor afgørende de er for denne type jagt. Deres evne til at finde vildt, deres instinktive stand og den præcision, hvormed de rejser fuglen, er en kunstform i sig selv. At se sin hund stramme op, dirre af forventning, mens den fastholder fuglen under næsen, er en følelse, der overgår selv det bedste skud.

Det handler om samarbejde. Du er afhængig af din hunds sanser og træning, og din hund er afhængig af din tålmodighed og dine kommandoer. Det er et parløb, hvor tillid er nøgleordet. Når din hund stoler på dig, og du stoler på din hund, opstår der en synergi, der gør jagten til en sand fornøjelse.

Selv de dage, hvor vildtet er sparsomt, er den fælles oplevelse med hunden i det storslåede svenske landskab belønning nok. Hundene lister ind på deres puder efter at have fået noget at spise. De er ligesom vi dødtrætte. Vi ser dem igen, mens vi sidder ved bålet. De kommer lige ud for at hilse, tisse, drikke lidt vand og så ind på puden igen.

SKOVFUGLEJAGT MED STÅENDE HUND – MERE END BARE JAGT

Hjemkørslen til Göteborg og færgen til Frederikshavn gav tid til eftertanke. Skovfuglejagt med egen stående hund i Sverige er noget helt specielt. Det handler ikke kun om antallet af fældede fugle, selvom det naturligvis er vigtigt. Det handler om den totale oplevelse – samarbejdet med hunden, kammeratskabet, nærheden til en vild og fri natur.

Når din hund står perfekt foran et kuld skovfugle, når GPS'en bipper, og du bevæger dig hen til den stående hund gennem den tætte svenske skov, er du en del af noget, der har eksisteret i tusindvis af år. Du er jæger og samler, afhængig af dine færdigheder og din hunds instinkter.

Denne tur har igen bekræftet, at skovfuglejagt med stående hund i Sverige er en unik oplevelse, der appellerer til alle sanser. Lyden af en tjurkoks buldrende opfløj, duften af birketjære og frisk mos, synet af din hund i perfekt stand mod en baggrund af uendelig skov – det er øjeblikke, der brænder sig fast.

De svenske skove omkring Sveg byder på nogle af de bedste betingelser for skovfuglejagt i Nordeuropa. Terrænet er udfordrende, fuglebestanden er god, og ikke mindst – naturen er endnu intakt og vild. Her kan du opleve jagt, som den var tænkt: dig, din hund og den vilde natur.

Og hvad tager man så med sig hjem? Ud over en rygsæk fyldt med skovfugl, tager man minder om uforglemmelige naturoplevelser, styrket venskab og en dybere forståelse for det fascinerende samspil mellem menneske og hund i den vilde natur. For os jægere med passion for stående hunde er det ikke bare en hobby; det er en livsstil.

For enhver ejer af en stående jagthund er en tur

til de svenske skovområder en oplevelse, der vil sidde fast resten af livet. Det kræver planlægning, god fysik og ikke mindst en velafrettet hund. Men når alle elementerne falder på plads, og din hund rejser et kuld urfugle i den dybe, svenske skov, forstår du, hvorfor denne jagtform bliver kaldt "rigtig jagt."

Måske kommer vi tilbage næste år. Faktisk er jeg ret sikker på, at vi gør. For når skoven kalder, og hundene igen kan danse deres fortryllende dans i de svenske skove, er der ikke noget, der kan holde os tilbage. Naturen venter, fuglene venter, og vores stående hunde er mere end klar til at vise vejen. ■

DETTE SKAL DU HUSKE, NÅR DU TAGER DIN MED HUND PÅ JAGT TIL SVERIGE

ID-mærkning:

- Hunden skal være mærket med en mikrochip.

Vaccination:

- Hunden skal være vaccineret mod rabies med en godkendt vaccine.
- Du kan tidligst rejse 21 dage efter grundvaccinationen.
- Hunden skal være mindst 12 uger gammel for at blive vaccineret.

EU-kæledyrspas:

- Hunden skal have et EU-kæledyrspas, hvor vaccinationer og andre behandlinger er dokumenteret.

Anmeldelse til toldvæsenet:

- Ved ankomst til Sverige skal hunden anmeldes til Tullverket.
- Du skal vælge den grønne passage ved toldgennemgangen.

Yderligere information:

- Tidligere krav om ormeur og rabiesantistoftest er bortfaldet.
- Inden afrejse check opdateringer på Fødevarestyrelsen eller det svenske Jordbruksverket.
- Du kan anmelde din hund elektronisk på Tullverkets hjemmeside.
- Tjek, at dine forsikringer gælder i Sverige.

Hvis hunden ikke sidder i bur, skal den være fastspændt med sele.

Krav til burets størrelse:

- Burets længde skal svare til hundens længde fra snude til sædeknogler i stående stilling gange 1,10.
- Burets bredde 2,5 gange hundens bryst bredde. Hunden skal kunne ligge ned og vende sig uhindret.
- Burets højde skal svare til højden over hundens isse i den stilling, hvor den er højst.
- Taget af buret må højst være 5 % kortere end burets længde.

Tjur
Tetrao urogallus

VILDTARTER PÅ KORNET SKOVHØNS

ER EN BETEGNELSE FOR FEM FUGLEARTER,
SOM KAN JAGES I NORGE OG SVERIGE.

TEKST: TORBEN MØLLER-NIELSEN

FOTO: WILDMEDIA, RUDMER ZWERVER, HENRI LEHTOLA, MAXIMILLIAN CABINET, IMAGEBROKER.COM/SHUTTERSTOCK

JAGT PÅ SKOVHØNS I SVERIGE

Man skal have et gyldigt jagttegn og et statsligt jagtkort (jagtlicens), og i mange tilfælde kræves der også tilladelse fra jordejeren. Jagttiderne er fastsat af det svenske Naturvårdsverket og har til formål at sikre, at bestanden af skovhøns forbliver sund og bæredygtig. Eventuelle ændringer i jagttiderne foretages på baggrund af bestandens størrelse og trivsel i de respektive regioner, hvilket sikrer en ansvarlig forvaltning. Dette er særligt relevant for arter som tjur og urfugl, hvor populationerne i de sydlige dele af Sverige har været under pres i mange år.

JAGT PÅ SKOVHØNS I NORGE

Jagttiden for de fem skovhøns (skovhøns, urfugl, rype, dalrype, og fjeldrype - tjur, urfugl, hjerpe, dalrype, og fjeldrype) i Norge er generelt fra den 10. september til den 23.

december. Det er dog vigtigt at bemærke, at jagttiderne kan variere lokalt, og grundejerne kan også indføre yderligere begrænsninger.

For at jage i Norge skal man have et gyldigt norsk jagttegn og betale en årlig jægerafgift. Selvom der er generelle jagttider, er der flere faktorer, der kan påvirke, hvornår og hvor man må jage. Nogle regioner kan have kortere jagttider eller helt fredede områder for at beskytte bestanden. Jagttider og kvoter kan blive justeret fra år til år baseret på vildtbestanden. I år med en lav bestand af rype, kan jagttiden f.eks. blive forkortet eller begrænset til kun få dage. Grundejere har ret til at fastsætte deres egne, mere restriktive, regler for jagt på deres ejendom. Det er derfor afgørende altid at tjekke de specifikke regler for det område, man ønsker at jage i.

TJUR

Tjuren er en imponerende fugl og den største af skovhønsene. Hannen er let genkendelig med sin store, mørke fjerdragt og den karakteristiske røde hudlap over øjet. Den foretrækker gammel, urskovslignende nåleskov, som den er afhængig af for at finde føde og ynglepladser.

Populationen af tjur er faldende flere steder, hvilket har ført til strengere jagtregler.

- **Svensk jagttid:** Den generelle jagttid er fra 25. august til den 31. januar, men perioden kan variere i de forskellige len (amter).
- **Norsk jagttid:** Normalt fra 10. september til den 23. december.

URFUGL

Urfuglen er lidt mindre end tjuren og er især kendt for hannens sorte fjerdragt og lyreformede hale. Den trives i mere åbne landskaber som moser, heder og skovlysninger, hvor den kan udøve sit karakteristiske parringsspil.

- **Svensk jagttid:** Normalt fra den 25. august til den 31. januar. Dog kan der også her være regionale variationer.
- **Norsk jagttid:** Normalt fra 10. september til den 23. december.

HJERPE

Hjerpen er den mindste af skovhønsene og er kendt for at være vanskelig at få øje på. Den trives i tæt, blandet nåle- og løvskov med rig undervegetation. I Sverige er hjerpen udbredt i de centrale og nordlige dele af landet. Jagt på hjerpe er tilladt i de fleste områder, men med strenge regler og korte jagttider.

- **Svensk jagttid:** Den generelle jagttid er fra den 25. august til den 30. september, men kan variere i de forskellige len.
- **Norsk Jagttid:** Normalt fra 10. september til den 23. december.

DALRYPE (*Lagopus lagopus*)

Rypen er kendt for sin evne til at skifte fjerdragt efter årstiden, hvor den går fra en brunlig sommerdragt til en hvid vinterdragt. Den lever i birkeskove og busklandskaber og er udbredt i fjeldområderne.

- **Svensk jagttid:** Den generelle jagttid er fra den 25. august til 28. februar, men mange len har andre jagttider.
- **Norsk jagttid:** Normalt fra 10. september til den 23. december.

FJELDRYPE (*Lagopus muta*)

Fjeldrypen ligner dalrypen, men er perfekt tilpasset til at leve i de højeste og mest stenede dele af fjeldområderne over trægrænsen. Den skifter også fjerdragt efter sæsonen, men har en mere gråtonet sommerdragt.

- **Svensk jagttid:** Den generelle jagttid er fra 25. august til 28. februar. I lighed med rypen er der dog ofte andre lokale jagttider.
- **Norsk Jagttid:** Normalt fra 10. september til den 23. december. ■

Urfugl
Lyrurus tetrixHjerpe
Tetrastes bonasiaDalrype
Lagopus lagopusFjeldrype
Lagopus muta